

Apskaitos dokumentų surašymas ir ūkinių operacijų registravimas apskaitoje: svarbiausių pasikeitimų, taikomų nuo 2022 m. gegužės 1 d., **ATMINTINĖ**

1. Apskaitos dokumentai

- ✓ Atsisakyta privalomų apskaitos dokumentų rekvizitų: **dokumentą išrašiusio asmens vardo, pavardės, pareigų ir parašo**. Parašai lieka privalomi tik piniginiuose dokumentuose. Mokesčių reglamentai gali nustatyti papildomus reikalavimus dokumentams (*pagal FAĮ 7 str. 1 d.*).
- ✓ Piniginiuose dokumentuose **atsisakyta reikalavimo gautąją sumą įrašyti žodžiais** (*pagal FAĮ 7 str. 3 d.*).
- ✓ Nustatytas **naujas privalomas apskaitos dokumentų rekvizitas (informacija) – ūkinės operacijos laikotarpis arba data**, jeigu apskaitos dokumento parengimo data nesutampa su operacijos data ar laikotarpiu (*pagal FAĮ 7 str. 1 d.*).
- ✓ **Įmonės vidaus dokumentams** vietoje **privalomų rekvizitų (informacijos) sąrašo** patvirtintas vienintelis reikalavimas – dokumente turi būti pateikta informacija, pagal kurią **galima nustatyti ūkinės operacijos datą, jos turinį ir sumą** (*pagal FAĮ 7 str. 2 d.*).
- ✓ Numatyta, kad **viešojo sektoriaus subjektams** teikiami tik el. apskaitos dokumentai naudojantis **valstybės informacinės sistemos „E. sąskaita“** priemonėmis (*pagal FAĮ 6 str. 3 d.*).
- ✓ Naujas reikalavimas: visi **apskaitos dokumentai** parengiami ir **pateikiami** (išsiunčiami) gavėjui **ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 dienos** po ūkinės operacijos (*pagal FAĮ 6 str. 1 p.*).
- ✓ Nustatyta, kad už nuolatinio pobūdžio paslaugų teikimą **ekonominės veiklos nevykdantiems fiziniams asmenims** apskaitos dokumentai **šalių susitarimu gali būti nerengiami** (*pagal FAĮ 6 str. 2 p.*).

- ✓ **Klaidų taisymo** apskaitos dokumentuose bei registruose būdus ir tvarką palikta **nustatyti kiekvienai įmonei** savarankiškai. Piniginius dokumentus taisyti draudžiama. Neliko draudimo taisyti apskaitos dokumento datą (*pagal FAĮ 7 str. 5 d.*).
- ✓ **Rekomenduojama** įmonei patvirtinti jos **dokumentų surašymo ir pasirašymo tvarką**, kurioje patartina nustatyti, kas ir kokius dokumentus turi teisę išrašyti, kokius dokumentus ir kaip būtina pasirašyti, kaip juos taisyti ir pan.
- ✓ **Panaikintos kasos taisyklės**. Piniginių operacijų atlikimą kiekvienam subjektui palikta reglamentuoti savarankiškai. Išlieka reikalavimas pildyti pinigų apskaitos registrą – kasos knygą (*pagal FAĮ 8 str. 1 d.*).
- ✓ **Panaikinta dokumentų atkūrimo tvarka** – kiekviena įmonė ją nustato savarankiškai.
- ✓ Įmonės vadovas, organizuodamas apskaitą, užtikrina, kad apskaitą tvarkančiam asmeniui būtų **laiku pateikta teisinga, tiksli, išsami informacija apie ūkinės operacijas** ir apie turto ir išipareigojimų **vertės nustatymui taikytinas prielaidas** (*pagal FAĮ 13 str. 1 d.*).
- ✓ Nustatyta, kad į informacinę sistemą „**E. sąskaita**“ **pateikti elektroniniai apskaitos dokumentai laikomi saugomais subjekto**. Įmonei pakanka turėti **pateiktų elektroninių apskaitos dokumentų sąrašą** (*FAĮ 10 str. 2 d.*).

2. Apskaitos registrai

- ✓ Buvusi nuostata, kad **apskaitos registrų formą ir skaičių pasirenka pati įmonė**, papildyta reikalavimu, kad **turi būti pildoma didžioji knyga ir sudaromas pinigų apskaitos registras (jeigu atliekamos grynujų pinigų operacijos)** (*pagal FAĮ 8 str. 1 d.*).
- ✓ **Ūkinių operacijų registravimui apskaitos registruose vietoje buvusio 4 mėn. laikotarpio numatytas kitas terminas – ne vėliau kaip iki ataskaitų, kurias subjektas privalo teikti, parengimo dienos**. Grynujų pinigų operacijos registruojamos *ne vėliau kaip iki paskutinės einamojo mėnesio dienos* (*pagal FAĮ 3 str. 3 d.*).
- ✓ Atsirado **reikalavimų ūkinę operaciją registruojančio apskaitos įrašo turiniui**. Atliekant kiekvieną įrašą, turės būti nurodyta:
 - 1) ūkinės operacijos laikotarpis arba data ir registravimo apskaitos registre data;
 - 2) unikalus įrašo numeris, kai apskaita tvarkoma naudojant apskaitos informacinę sistemą;
 - 3) ūkinės operacijos turinys;
 - 4) dvejybiniu įrašu pagal sąskaitas arba paprastuoju įrašu įrašyta suma;
 - 5) nuoroda į apskaitos dokumentą (*pagal FAĮ 8 str. 2 d.*).
- ✓ **Atsakyta reikalavimo pasirašyti apskaitos registrus**, išskyrus atvejus, kai negalima identifikuoti įrašą apskaitos registre padariusio asmens (*pagal FAĮ 18 str. 3, 4 d.*).